

El REPORTATGE

Informació elaborada amb la col·laboració de l'Arxiu Municipal de Sallent, l'Associació Cogulló i el llibre "Sallent i Republicanisme" de l'autor Josep C. Robert (Ateneu Republicà Cogulló, 2017).

ELS ALCALDES DE SALLENT DE LA REPÚBLICA CATALANA

Aquest any es compleixen 90 anys de la proclamació de la República Catalana (1931-1939), i l'Ajuntament de Sallent, amb la col·laboració de l'Associació Cogulló, ha volgut retre homenatge als alcaldes que van governar Sallent després de ser elegits en sufragi universal.

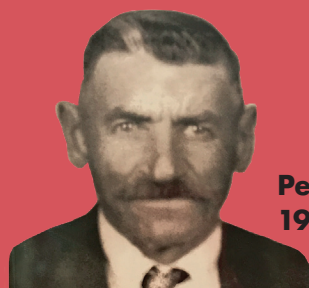
La República a Catalunya es va instaurar el 1931 després que Francesc Macià proclamés la República catalana amb la voluntat de configurar un estat integrat dins d'una Federació Ibèrica, i després de la victòria de les candidatures republicanes a les eleccions municipals del 12 d'abril. Es va proclamar la República arreu de l'estat espanyol i es va crear la Generalitat de Catalunya. És per això que el 14 d'abril de 1931 va ser una fita històrica en matèria d'autogovern per a Catalunya.

Durant aquest període, a Sallent van governar-hi set alcaldes. Cinc d'ells van ser elegits democràticament a les tres eleccions que va haver-hi (abril de 1931, febrer de 1934 i febrer de 1936), i són a qui es ret homenatge perquè van patir represàlies i van haver d'exiliar-se quan va acabar la Guerra Civil. Són Pere Perarnau (1931), Rafael Bonals (1931-1934), Jaume Caballol (1936), Magí Oriol (1936) i Pere Andorrà (1936-1939).

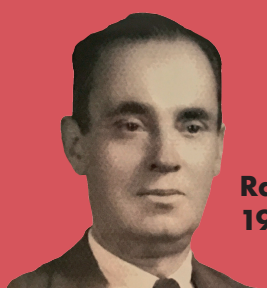
Els altres dos, Josep Morral (Lliga Regionalista) i Antoni Riera (Partido Republicano Radical) van entrar a l'alcaldia quan es va intervenir l'Ajuntament de Sallent, entre l'octubre de 1934 i el febrer de 1936.

El 12 d'abril de 1931 surt elegit Pere Perarnau i, al cap de poc temps, ocupa l'alcaldia Rafael Bonals. El febrer de 1934 Magí Oriol és el vencedor a les urnes, però a l'octubre és apartat del seu càrrec a la força a causa dels fets d'octubre. El 18 de febrer de 1936 surt escollit Jaume Caballol, però deixa lloc a Magí Oriol perquè recuperi l'alcaldia que li havia estat negada.

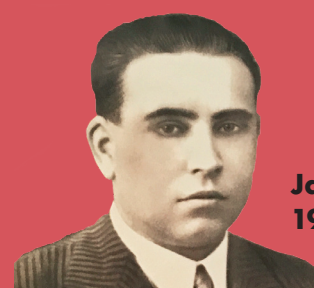
Pere Perarnau (abril 1931) va ocupar el càrrec a partir de l'abril del 1931 per un període molt breu de temps, ja que va fer de pont entre la dimissió de l'anterior alcalde monàrquic i el següent, Rafael Bonals.

Pere Perarnau
1931

Rafael Bonals
1931-1934

Jaume Caballol
1936

Rafael Bonals és alcalde a partir de l'abril de 1931. El seu mandat va ser el de consolidació de tot el projecte republicà i democràtic que vindria els anys següents.

Alhora, va haver de lidiar amb el problema de les mines de potassa i als constants atacs per part dels sectors més radicals de la CNT-FAI, principal conflicte de tot aquest període. També va fer front als problemes laborals que afectaven la població i amb la conducció d'aigües potables dins la població.

Bonals va deixar la seva candidatura a les eleccions municipals del febrer 1934, però va quedar-se com a regidor d'ERC, amb el govern de Magí Oriol. Al final de la Guerra Civil i amb la victòria del bàndol franquista, va haver d'exiliar-se i no va tornar mai més a Sallent.

Magí Oriol va ser alcalde entre febrer i octubre de 1934 i entre febrer i juliol de 1936. Els fets d'octubre de 1934 van interrompre el seu mandat, ja que van detenir i empresonar tots els membres del consistori de Sallent.

L'Ajuntament va ser intervingut i es va posar al capdavant Josep Morral i Fonts, militant de la Lliga Regionalista i regidor de la minoria a l'oposició. Un any després, l'agost de 1935, va ser substituït per Antoni Riera, membre del Partido Republicano Radical (PRR). Magí Oriol va estar posat en llibertat el març de 1935, i no va ser fins al febrer de 1936 que va poder recuperar l'alcaldia, després de les eleccions.

El 20 de juliol, al cementiri de Sallent, es va fer entrega d'unes plaques de ceràmica amb el retrat dels alcaldes als familiars de Caballol i Oriol. Aquest estiu s'entregaran les altres plaques dels alcaldes, que estan enterrats a diferents indrets. Pots seguir el reportatge a www.sallent.cat

El seu mandat es va caracteritzar per impulsar la construcció d'escoles a Cabrianes i Cornet, fer les obres per les voravies i clavegueres de l'avinguda 14 d'abril i la pavimentació del carrer Torres Amat.

El 1936 va poder inaugurar l'escola de Cabrianes i va aconseguir la cessió del parc i els terrenys annexos del Serrat de Xipell per part de l'empresa Eléctrica Sallentina. El 1939 haver d'exiliar-se i va tornar a Sallent anys després.

Jaume Caballol és el guanyador de les eleccions del 18 de febrer de 1936, però només exerceix l'alcaldia durant una setmana perquè es volia que Magí Oriol recuperés el seu lloc, ja que havia estat el guanyador de les eleccions de 1934. El 1939 va haver d'exiliar-se i va tornar a Sallent anys després.

Pere Andorrà era mecànic de professió i treballava a les mines de potassa, era un històric d'ERC de Sallent. Va ser alcalde a partir de l'agost de 1936 i fins al final de la Guerra Civil, l'abril de 1939.

Va agafar el relleu de Magí Oriol després que aquest dimitís, i la missió principal del nou govern era posar fi a la situació de caos a Sallent arran de l'esclat de la guerra.

Pere Andorrà va ser arrestat amb els fets d'octubre de 1934. Al final de la Guerra Civil i amb la victòria del bàndol franquista, es va veure forçat a exiliar-se i no va poder tornar a Sallent.

**Magí Oriol
1934 i 1936**

**Pere Andorrà
1936-1939**